

Najaarsrapportage 2023

Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde

Peildatum: 31 augustus 2023

Bestuurlijke samenvatting Natuur- en recreatieschap IJsselmonde

De Najaarsrapportage 2023 is een tussentijdse rapportage op afwijkingen op basis van peildatum 31 augustus 2023. Uitgangspunt voor deze rapportage is het principe van “management by exception”: alleen nieuwe bestuurlijk relevante ontwikkelingen en grote afwijkingen ten opzichte van de begroting worden gemeld. Zaken die volgens plan verlopen worden in principe niet toegelicht, tenzij de bestuurlijke relevantie dat vraagt.

Uit deze rapportage blijkt dat het schap op koers ligt om de doelstellingen te behalen. Niet alle middelen worden uitgegeven, er wordt voor 2023 een positief saldo voorzien van 103.787 euro. Voorgesteld wordt dit toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Lasten	Baten
Gebiedsbeheer	(161.091) N	
Subsidies natuurbeheer		11.940 V
Huren en pachten		79.000 V
Veerdiensten		15.300 V
Overig	2.729 V	
	(158.362) N	106.240 V
Overhead		
Kosten projectcontrol	(12.000) N	
Bestuurskosten	(7.500) N	
Bestuurssecretaris	4.970 V	
Rentebaten		136.000 V
WOB-procedures	(8.100) N	
Fiscaal advies	3.500 V	
	(19.130) N	136.000 V
Onvoorzien	50.000 V	
Resultaat gewone bedrijfsvoering	(127.492) N	242.240 V
Mutatie kredieten		
Kredieten	(36.086) N	
Toevoegingen en onttrekkingen reserves		
Onttrekking reserve besparing (project optimalisering)		22.327 V
Overboeking van Algemene Reserve naar reserve vervangingsinvesteringen	65.000 N	65.000 V
Toevoeging reserve vervangingsinvesteringen	10.961 N	
Onttrekking investeringsreserve		13.759 V
Toevoeging Algemene Reserve	103.787 N	
	(179.748) N	101.086 V
Resultaat najaarsrapportage	(343.326) N	343.326 V

Inhoud

1. BEGROTINGSWIJZIGING	5
2. TOELICHTING OP BEGROTINGSWIJZIGING	6

1. Begrotingswijziging

Deelproduct/product	Lasten			Baten			Saldo		
	Begroting 2023	1ste begrotingswijziging 2023	Begroting na wijziging 2023	Begroting 2023	1ste begrotingswijziging 2023	Begroting na wijziging 2023	Begroting 2023	1ste begrotingswijziging 2023	Begroting na wijziging 2023
	763.800		763.800	-	-	-	763.800	-	763.800
Personeel	763.800		763.800	-	-	-	763.800	-	763.800
Materieel	2.268.239	158.362	2.426.601	747.200	106.240	853.440	1.521.039	52.122	1.573.161
Gebiedsbeheer	3.032.039	158.362	3.190.401	747.200	106.240	853.440	2.284.839	52.122	2.336.961
	42.300	-	42.300	-	-	-	42.300	-	42.300
Personeel	42.300	-	42.300	-	-	-	42.300	-	42.300
Maatschappelijke betrokkenheid	42.300	-	42.300	-	-	-	42.300	-	42.300
	32.100	-	32.100	-	-	-	32.100	-	32.100
Personeel	32.100	-	32.100	-	-	-	32.100	-	32.100
Plannen maken	32.100	-	32.100	-	-	-	32.100	-	32.100
	32.100	-	32.100	-	-	-	32.100	-	32.100
Overhead									
	49.800	76.230	126.030	-	-	-	49.800	76.230	126.030
Personeel	49.800	76.230	126.030	-	-	-	49.800	76.230	126.030
Materieel	83.900	(73.700)	10.200	-	-	-	83.900	(73.700)	10.200
Bestuurlijke diensten	133.700	2.530	136.230	-	-	-	133.700	2.530	136.230
	132.400	12.000	144.400	-	-	-	132.400	12.000	144.400
Personeel	132.400	12.000	144.400	-	-	-	132.400	12.000	144.400
Materieel	37.700	-	37.700	-	136.000	136.000	37.700	(136.000)	(98.300)
Financiële diensten	170.100	12.000	182.100	-	136.000	136.000	170.100	(124.000)	46.100
	16.800	8.100	24.900	-	-	-	16.800	8.100	24.900
Personeel	16.800	8.100	24.900	-	-	-	16.800	8.100	24.900
Materieel	3.500	(3.500)	-	-	-	-	3.500	(3.500)	-
Juridische diensten	20.300	4.600	24.900	-	-	-	20.300	4.600	24.900
Totaal overhead	324.100	19.130	343.230	-	136.000	136.000	324.100	(116.870)	207.230
				1.525.564		1.525.564	(1.525.564)		(1.525.564)
Deelnemersbijdrage				326.900		326.900	(326.900)		(326.900)
Bijdrage Provincie Zuid-Holland				854.373		854.373	(854.373)		(854.373)
Bijdrage gemeente Rotterdam				2.706.837		2.706.837	(2.706.837)		(2.706.837)
Algemene middelen									
	50.000	(50.000)	-				50.000	(50.000)	-
Onvoorzien	50.000	(50.000)	-				50.000	(50.000)	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.480.539	127.492	3.608.031	3.454.037	242.240	3.696.277	26.502	(114.748)	(88.246)
Totaal kredieten	-	36.086	36.086	-	-	-	-	36.086	36.086
Saldo van baten en lasten	3.480.539	163.578	3.644.117	3.454.037	242.240	3.696.277	26.502	(78.662)	(52.160)
Totaal mutatie reserves	254.200	179.748	433.948	280.702	101.086	381.788	(26.502)	78.662	52.160
Saldo	3.734.739	343.326	4.078.065	3.734.739	343.326	4.078.065	-	-	-

2. Toelichting op begrotingswijziging

➤ **BEHEER, ONDERHOUD EN EXPLOITATIE GEBIEDEN**

Gebiedsbeheer

Taakstellende bezuiniging Gebiedsbeheer

Vanwege de vermindering van de bijdrage van provincie Zuid-Holland (vanaf 2022 naar 90% en vanaf 2026 conform de nieuwe beheerregeling) en het waarschijnlijk verminderen/vervallen van de bijdrage van gemeente Rotterdam (vanaf 2026) heeft het Algemeen Bestuur eind 2021 het besluit "Optimalisatierichting Natuur- en recreatieschap IJsselmonde" genomen. Hiermee heeft het bestuur ingestemd met het uitwerken en doorvoeren van de eerste serie optimaliseringsvoorstellen, welke inmiddels gerealiseerd/geïmplementeerd is. Voorts heeft het bestuur opdracht gegeven voor het uitvoeren van een nadere verkenning van de haalbaarheid en uitwerking van de tranches voor de jaren 2023 tot en met 2025. In verband hiermee is in de Programmabegroting 2023 onder Gebiedsbeheer een taakstellende bezuiniging opgenomen van € 226.500. Verminderd met een binnen Gebiedsbeheer aanwezig overschot op rekening van € 153.609 bedraagt de bezuinigingstaakstelling voor 2023 € 72.891.

Sinds begin 2023 geeft het bestuur aan dat zij scenario's voor ontwikkeling van de gebieden wil laten opstellen. Naar verwachting wordt in de tweede helft van 2023 opdracht vertrekt aan een extern bureau om samen met de schapsgemeenten deze scenario's te ontwikkelen. Omdat de scenario's van invloed kunnen zijn op de optimaliseringsvoorstellen is de nadere verkenning naar de tranches 2023 t/m 2025 getemporeerd. De bezuinigingstaakstelling kan in 2023 ingevuld worden doordat extra inkomsten verwacht die bij het opstellen van de begroting niet voorzien waren (o.a. huren/pachten en rentebaten).

Regulier onderhoud

Als gevolg van inflatie zijn de kosten voor het uitvoeren van onderhoud harder gestegen dan het bij het vaststellen van de Programmabegroting 2023 gehanteerde indexeringspercentage (4,8%). Vanwege een extra ontvangen bedrag van € 11.940 extra subsidie natuurbeheer en extra inkomsten die bij het opstellen van de begroting niet voorzien waren (o.a. huren/pachten en rentebaten) kunnen de kostenoverschrijdingen binnen de begroting opgevangen worden.

Het recreatie seizoen 2023 werd gekenmerkt door een warme en droge maand juni, gevolgd door een wisselvallige en natte periode in juli en augustus. Door de enorme drukte in de gebieden in juni moesten met name op het vlak van hygiënebeheer alle zeilen worden bijgezet. Met name het recreatiegebied Spuiveld/Ziedewijdseland werd gedurende deze periode overlopen door recreanten. Hierdoor ontstonden parkeerproblemen en moest de dienstregeling van de Maasoever Spoorweg enkele keren stilgelegd worden. Door de inzet van verkeersregelaars werd de situatie beter beheersbaar en gedurende de zomervakantie werd het een stuk rustiger. Over het gehele seizoen genomen konden de geplande werkzaamheden binnen de beschikbare budgetten worden uitgevoerd. Ook de extra kosten

voor niet-gepland onderhoud (vernieling, vandalisme, afvaldumpingenetc.) zijn binnen de beschikbare beheerbudgetten opgevangen.

Groot onderhoud

In 2023 zijn/worden conform de meerjarenplanning Groot Onderhoud werkzaamheden uitgevoerd aan o.a. verhardingen, speel- en ligweiden en duikers. Daarnaast gaat veel aandacht uit naar het planmatig bosbeheer.

Planmatig bosbeheer

Begin 2023 zijn de herplantwerkzaamheden in het werkblok Johannapolder uitgevoerd. Voorts zijn in augustus/september boswerkzaamheden uitgevoerd in het werkblok Hoge Veld/Jan Gerritsepolder. De herplantwerkzaamheden voor dit werkblok worden uitgevoerd in het komende winterseizoen. Tenslotte is in het voorjaar van 2023 gestart met de communicatie en de werkvoorbereiding voor het uitvoeren van boswerkzaamheden in het werkblok Hoge Nesse/Veerplaat. De werkzaamheden worden in 2024 uitgevoerd.

Economisch beheer

Ondanks dat de huidige grondprijnsbrief uit gaat van een laag canonpercentage (2% van de grondwaarde) wordt in 2023 een bedrag van € 79.000 extra inkomsten verwacht op huren en pachten. De oorzaak hiervan is dat in de Programmabegroting 2023 voorzichtigheidshalve geen rekening is gehouden met indexering.

Regelgeving en Handhaving

Geen bijzonderheden

Communicatie

Geen bijzonderheden

➤ **ONTWIKKELING**

Planvorming en gebiedsontwikkeling

Geen bijzonderheden

➤ **ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN**

Algemeen kosten

Geen bijzonderheden

Algemene dekkingsmiddelen

Geen bijzonderheden

➤ **OVERHEAD**

Bestuursproducten

Binnen dit product is rekening gehouden met de inhuur van een externe medewerker op het project optimaliseringrichting NRIJ. Daarnaast is er in de begroting rekening gehouden met de inhuur van een externe bestuurssecretaris. Deze is begroot onder de materiële lasten. Deze post (€ 81.000) komt te vervallen en in de plaatst daarvan wordt de rol van bestuurssecretaris ingevuld door Staatsbosbeheer. Deze personele lasten worden geschat op € 76.230.

Juridische ondersteuning en advisering

De binnen dit product geraamde uren voor Woo-procedures zijn overschreden door de behandeling van twee Woo-verzoeken. Voorts zijn extra uren gemaakt voor het aanpassen van de Gemeenschappelijke Regeling. De hiermee gemoeide extra kosten kunnen binnen het product worden opgevangen.

Financiën

Conform de mededeling in het bestuur van september 2022 zijn de kosten voor projectcontrol opgenomen onder de dienstverlening. (€ 12.000 N).

Verder zijn er rentebaten gerealiseerd. Op het moment van opmaken van de begroting waren de rentes nagenoeg nihil en was er geen zicht op hogere rentes. Inmiddels zijn de rentes zodanig gestegen dat er een significante rentebaat wordt verwacht. (€ 136.000 V).

➤ **ONVOORZIEN**

Op de post onvoorzien worden geen uitgaven voorzien.

➤ **KREDIETEN & TOEVOEGINGEN EN ONTTREKKINGEN AAN RESERVES**

Kredieten programma beheer:

Projectnaam	Budget	Uitgaven t/m vorig jaar	Uitgaven huidig jaar	Uitgaven t/m huidig jaar	Som van het restant budget
BBQ Bakken Spuiveld/Ziedewijdseland	13.500	5.944	2.725	8.669	4.831

In 2021 zijn BBQ-bakken en de bijbehorende bebording geplaatst in het deelgebied Spuiveld/Ziedewijdseland aan de Oude Maas. Het gebruik van de bakken wordt gemonitord. Te zijner tijd zal - na evaluatie - een nader voorstel voor het al dan niet continueren van deze vorm van afvalinzameling worden voorgelegd. Het krediet loopt door t/m 2024 ter dekking van de beheerlast.

Projectnaam	Budget	Uitgaven t/m vorig jaar	Uitgaven huidig jaar	Uitgaven t/m huidig jaar	Som van het restant budget
Kwaliteitsimpuls Wevershoek	274.000	240.663	0	240.663	33.337

De werkzaamheden zijn afgerond en de eindafrekening is opgesteld en rondgestuurd.

Projectnaam	Budget	Uitgaven t/m vorig jaar	Uitgaven huidig jaar	Uitgaven t/m huidig jaar	Som van het restant budget
Loopvlonder Carnisse Grienden	215.000	5.582	220.379	225.961	-10.961

Het Algemeen Bestuur heeft in 2022 besloten de houten loopvlonder in de Carnisse Grienden te vervangen en hiervoor dit krediet beschikbaar gesteld. De werkzaamheden zijn in het voorjaar van 2023 uitgevoerd. Er is een beperkte kostenoverschrijding gerealiseerd vanwege de fors gestegen houtprijzen. Voorgesteld wordt 10.961 toe te voegen aan de reserve vervangingsinvesteringen en hier de kostenoverschrijding uit te financieren.

Projectnaam	Budget	Uitgaven t/m vorig jaar	Uitgaven huidig jaar	Uitgaven t/m huidig jaar	Som van het restant budget
Optimalisatie richting NRIJ	75.000	0	22.327	22.327	52.673

Het Algemeen Bestuur heeft dit krediet eind 2021 beschikbaar gesteld voor het uitwerken en doorvoeren van de eerste serie optimaliseringsvoorstellen (jaarschijf 1). Met het krediet kunnen de omvormingskosten en/of eventuele afkoopsommen die nodig zijn om de voorstellen te realiseren gedekt worden. De werkzaamheden zijn gestart, waarbij prioriteit is gegeven aan aanpassingen in het beheer die zonder omvormingskosten gerealiseerd kunnen worden.

Projectnaam	Budget	Uitgaven t/m vorig jaar	Uitgaven huidig jaar	Uitgaven t/m huidig jaar	Som van het restant budget
Polder Buiten van Zwijndrecht	420.670	420.310	0	420.310	360

Het project is afgerond.

Projectnaam	Budget	Uitgaven t/m vorig jaar	Uitgaven huidig jaar	Uitgaven t/m huidig jaar	Som van het restant budget
Uitbreiding Hotel ARA Zwijndrecht	30.000	0	3.000	3.000	27.000

De hoteluitbreiding is in 2020 door het hotel ARA tot nader order in de ijskast gezet. Hotel Ara heeft de plannen dit jaar weer opgepakt. Een door hen ingehuurd architect heeft enkele schetsontwerpen gepresenteerd aan ambtenaren van gemeente Zwijndrecht en van Staatsbosbeheer. Hierover is het schapsbestuur geïnformeerd op haar bestuursvergadering van 18 september 2023.

Projectnaam	Budget	Uitgaven t/m vorig jaar	Uitgaven huidig jaar	Uitgaven t/m huidig jaar	Som van het restant budget
Windturbines Vaanplein	65.000	32.808	8.034	40.842	24.158

Het project Vaanplein is afgesloten: met de gunning door het bestuur is het project afgerond. Het project betrof immers het vinden van een goede ontwikkelaar en het sluiten van een optieovereenkomst met die partij. De ontwikkelaar gaat nu aan het werk en zal zich naar verwachting weer melden als er een opstalrecht moet worden gevestigd,.

Projectnaam	Budget	Uitgaven t/m vorig jaar	Uitgaven huidig jaar	Uitgaven t/m huidig jaar	Som van het restant budget
Haalbaarheidsonderzoek schijf 2/3 en 4	80.000	0	0	0	80.000

Het Algemeen Bestuur heeft dit krediet eind 2021 beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van een nadere verkenning naar de tranches optimaliseringsvoorstellen voor de jaren 2023 tot en met 2025. Onderzocht wordt of de realisatie gefinancierd kan worden vanuit een subsidie van de Provincie Zuid Holland. Uitvoering van het project is getemporeerd, in afwachting van een door een externe adviseur uit te voeren onderzoek naar scenario's voor ontwikkeling van de gebieden.

Projectnaam	Budget	Uitgaven t/m vorig jaar	Uitgaven huidig jaar	Uitgaven t/m huidig jaar	Som van het restant budget
Maatregelen overlast zuidelijk randpark	126.500	0	120.666	120.666	5.834

Het Algemeen Bestuur heeft dit krediet in het voorjaar van 2023 beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van maatregelen om de overlast in het Zuidelijk Randpark tegen te gaan. In het project worden de parkeerterreinen Clarabos en Vrijenburg voorzien van slagbomen en worden de bestaande lichtmasten op parkeerterrein Vrijenburg vervangen door hufferproof exemplaren.

De werkzaamheden aan parkeerterrein Vrijenburg zijn in uitvoering en worden naar verwachting eind 2023 afgerond. Omdat niet alle bijkomende werkzaamheden vooraf voldoende begroot waren kan het project niet volledig binnen het beschikbaar gestelde krediet worden gerealiseerd. In het project is prioriteit gegeven aan parkeerterrein Vrijenburg omdat de overlast hier als meest ernstig ervaren wordt. Over de aanpak van parkeerterrein Clarabos zal het bestuur nader worden geadviseerd.

➤ **ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN**

Deelnemersbijdrage:

Geen bijzonderheden

3. Overzicht reserves en voorzieningen

Reserves

	Stand per 01-01-2023	Bestemming Resultaat 2022	Toevoegingen in 2023	Onttrekkingen in 2023	Stand per 31-12-2023	Claims na 2023
Algemene Reserve	531.131	98.068	103.832	65.000	668.031	
Totaal Algemene Reserve	531.131	98.068	103.832	65.000	668.031	0
Bestemmingsreserves						
Investeringsreserve	1.521.205	0	0	13.759	1.507.446	1.203.966
Reserve herinrichting Zuidelijk Randpark	460.306	0	0	54.666	405.640	405.640
Reserve vervangingsinvesteringen	150.434	0	75.916	225.961	389	0
Reserve Pendrechtse Molen	227.332	0	27.700	15.000	240.032	240.032
Afschrijvingsreserve	124.218	0	0	4.500	119.718	119.718
Reserve besparingen	507.357	0	226.500	22.327	711.530	711.530
Egalisatiereserve Groot Onderhoud	783.607	0	0	261.202	522.405	522.405
Provinciale reserves	0	0	0	0	0	
Totaal bestemmingsreserves	3.774.459	-	330.116	597.415	3.507.160	3.203.291
Totaal	4.305.590	98.068	433.948	662.415	4.175.191	3.203.291

Soort reserve	Stand per 01-01-2023
Algemene reserve	531.131
Investeringsreserve	1.521.205
Vrij beschikbare ruimte per 01-01-2023	2.052.336

Kosten ten laste van vrij beschikbare ruimte	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Claims Algemene Reserve							
Overboeking van AR naar Investeringsreserve t.b.v. Vlonder Carnisse Grienden	65.000						
Claims investeringsreserve							
Kwaliteitsimpuls Wevershoek	-						
BBQ bakken Spuiveld	2.725	4.831					
Uitbreiding hotel ARA	3.000	27.000					
Windpark Vaanplein	8.034	24.158					
Boswerkzaamheden Johannapolder, bouwboarden	-						
Vrij beschikbare deel reserves (excl. Wegvallende bijdrage PZH en Rotterdam)	1.973.577	2.119.488	2.119.488	2.119.488	2.119.488	2.119.488	2.119.488
Tekortdekking cf. meerjarenbegroting 2023-2026				602.893			
Prognose tekorten vanaf 2027					600.893	598.893	596.893
Resultaat jaarrekening 2022	98.068						
Resultaat najaarsrapportage 2023	103.832						
Vrij beschikbare deel reserves (incl. Wegvallende bijdrage PZH en Rotterdam)	2.175.477	2.119.488	2.119.488	1.516.595	915.702	316.809	(280.084)

Voorzieningen

	Stand per 01-01-2023	Toevoegingen in 2023	Onttrekkingen in 2023	Stand per 31-12-2023
Onderhoudsegalisatievoorziening	2.216.877	882.202	695.531	2.403.548
Totaal	2.216.877	882.202	695.531	2.403.548

Door de extra dotaties vanuit de egalisatiereserve groot onderhoud aan de voorziening groot onderhoud is de voorziening voldoende om de uitgaven voor de komende 20 jaar te dekken.

Opdrachtgever	Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde
Opgesteld door	Staatsbosbeheer
Versie	
Datum	6 november 2023
Kenmerk	Z23-2878 / D23-12742
Status	concept